

ΛΑΓΓΕΛΕΥΣ

Βαθμός Προτεραιότητας :

ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αριθ. γ' ωμοδ. 2

Αθήναι 27 Φεβρουαρίου 1984

Π ρ ο ς

Επί του δια του υπ' αριθμ. 912 Φ.60652/148 ε.ξ. έγγραφου σας τεθέντος ερωτήματος περί του εάν αι εν αβτφ αναφερόμεναι ενέργειαι και εκδηλώσεις, δι'ων προβάλλεται και εγκωμιάζεται τό καθεστώς της 21.4.1967, συνιστούν παραβάσεις νόμων και ποίων, έχω τήν τιμήν νά γνωρίσω τά κάτωθι.

Αι εν τφ ανωτέρω έγγραφω υμών αναφερόμεναι κατηγορίαι συμπεριφοράς συνίστανται εν συνόψει α) εις τήν εις συγκεντρώσεις μετάδοσιν συνθημάτων β) εις τήν ρίψιν ή διανομήν έντύπων γ) εις τήν αναγραφήν συνθημάτων δ) εις τήν κατασκευήν και διάδοσιν αναμνηστικών αντικειμένων και ε) εις τήν ανάρτησιν φωτογραφιών εις δημοσίους χώρους. Υπό τό κράτος της ισχύος του Α.Ν.942/1946 "περί λήψεως μέτρων πρός κατευνασμόν των πολιτικών παθών" οί πλείστοι των ως άνω τρόπων ενεργείας ένέπιπτον εις τήν έννοιαν των έν τφ άρθρ.1 του έν λόγφ νόμου περιγραφομένων, δι'δ, εάν έπληροϋντο και αι λοιπαί προϋποθέσεις εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου τούτου έν τφ συγκεκριμένη περιπτώσει, ή πράξις καθίστατο πάντως έκείθεν άξιόποινος. Άλλ', ως γνωστόν, ό ανωτέρω νόμος καθιέρωθη διά του άρθρ.2 του Ν.1289/1982. Κατόπιν τούτου τό πρόβλημα περιορίζεται εις τό εάν αι, περί των πρόκειται, ενέργειαι και εκδηλώσεις υπό τό κράτος του ύφισταμένου θετικού δικαί-

ου αποτελούν ή υπό ποίας προϋποθέσεις δύνανται ν' αποτελούν πα-
ράβασιν άλλης διατάξεως.

Η επί τη βάσει των προχελως λμβανομένων πρώτων δεδο-
μένων μορφουμένη προαντίληψις εμφανίζει τό κατά τόν ως άνω
τρόπον έννοιολογικώς καθοριζόμενον έι δεχόμενον πραγματικόν ύ-
λικόν ως έγγύτερον πρός τό πραγματικόν του κανόνος του άρθρου
185 Ποιν.Κώδ., καθ' ό διά της έν αύτφ ποινής τιμωρείται ό δημο-
σία καθ' ολονόηποτε τρόπον έγκωμιάζων διαπραχθέν κακούργημα και

έκθέτων ούτως εις κίνδυνον τήν δημοσίαν τάξιν. Κατά τήν σαφή
έννοιαν της προπαρατεθεισης διατάξεως ως έγκωμιασμός θεωρείται
πασα ενέργεια, διά της όποίας εξαίρεται διαπραχθέν κακούργημα
ή ό δράστης αύτου (Α.Μπουροπούλου, Έρμ.Π.Κ., τόμ. 2ος σελ.
150-151, Δ.Καρανίκια, Έγχειρ.Ποιν.Δ.κ., τόμ. Β' σελ. 196, Ηλ.Γά-
φου, Ποιν.Δίκ., τεύχ. Α', 1957, σελ. 113 κελμ. και σημ. 26). Περαι-
τέρω από της απόψεως του προκειμένου ειδικωτέρου θέματος τό
μέν είναι προφανές ότι τό περί ού λόγος έγκλημα δύναται νά
διαπραχθή τουλάχιστόν διά των πλειόντων εκ των και έν τοίς
πρόσθεν μνημονευόμενων τρόπων, τό μέ τό περί ού άνωτέρω άνταρ-
χικόν καθεστώς συνδέεται πρός διαπραχθέντα κακούργηματα, ήτοι
τά τοιαύτα της στάσεως και της έσχίτης προδοσίας. Αλλά ή μέν
πρώτη των προεκτεθεισών διαπιστώσεων αντιπροσωπεύει σχεδόν
ταυτολογούσαν ανάπτυξιν της έννοις του νόμου, ή ό έτέρα άντα-
ποκρίνεται εις γνωστόν και εύδιάκριτον γνώρισμα. Πέραν δέ των
εύδιαγνώστων τούτων κριτηρίων, ισχύουν τά άμέσως κατωτέρω πα-
ρατηρούμενα.

Έν πρώτοις διά του Έμετέρου έγγράφου, έν φ διηγηματι-
κώς και άνευ έτέρας έπεξηγήσεως γίνεται επί πλέον μνεια περί
της έκδόσεως αντιθέτων δικαστικών αποφάσεων, δέν τίθεται έτε-
ρον, πλην των ύπερθεν θιγομένων, ειδικόν νομικόν ζήτημα, είτε

AB

εύθως, είτε δι' αναφοράς εις σημειον, εν σχέσει προς τό όποιον δέν συμπλπτει ή διά διαφόρων αποφάσεων υλοθετηθεΐσα λύσις νομικοϋ ζητήματος.

Εξ έτέρου, επέκειν α τών εν αρχή διατυπωθεισών γενικοτήτων, εις τάς όποιας δέν ξαντλεΐται ή σημασιολόγησις τής υποστάσεως του ειρημένου έγκλήματος, ώς και έτέρων δυναμένων ν' ανακύψουν συναφών νομικών θεμάτων, αναδύονται αι λοιπαί προϋποθέσεις έφαρμογής τής προειρησθεισης διατάξεως, αι όποιαι συνίστανται ειδικώτερον εις εξειδίκευσιν άοριστων έννοιών. Οϋτως αποβαίνει άναγκαΐος ο προσδιορισμός του συγκεκριμένου περιεχομένου τών έγκωμιαστικών έκδηλώσεων (βλ. ΑΠ 1110/1981 ΝοΒ 29 σελ. 1601 και Π.Χρ. ΑΒ' 44', μετά τής εισαγγελικής άγορεύσεως, εν σχέσει προς τήν έφαρμογήν τής αναλόγου περιεχομένου διατάξεως του άρθρ. 4 του Ν. 774/19' 8, σχετ. ή Πλ. Αθ. 3210/1979 Ποιν. Χρ. Α' σελ. 361 έπ.). Επίσης άιαιτεΐται προσέτι νά έκτίθεται εις κίνδυνον ή δημοσία τάξις (Ευμβ. Πλ. Τριπ. 41/1981 Ποιν. Χρ. ΑΑ' 500, ένθα και ή οικεία εισαγγελική πρότασις παρατίθεται). Μάλιστα, ώς όρθως παρετηρήθη (βλ. παρατηρήσεις Α. Ψ.-Μπεν. εις Ποιν. Χρ. ΑΑ' σελ. 503), μεταξύ τίν υπό τήν όπτικήν του άνωτέρω κινδύνου σταθμιστέων συγκεκριμένων συνθηκών τελέσεως τής υπό του άρθρ. 185 Π.Κ. προβλεπομένης πράξεως περιλαμβάνονται ο άριθμός και ώρισμένα χαρακτηριστικά τών δεκτών του έγκωμιασμοϋ. Εν όψει τούτων, εις τήν εύρετικήν δικαίου έργασίαν υπόκειται εν προκειμένω πραγματικόν ζήτημα, έφ' όσον αι αντίστοιχοι παραδοχαί έξαρτώνται έξ άτομικών και ιδιαιτέρων εν έκάστη περιπτώσει συνθηκών. Εν άλλοις λόγοις αι έν θέματι μόρφαί συμπεριφοράς δύνανται ν' αποτελοϋν παράβησιν νόμου κατά τ' άνωτέρω υπό τον όρον, ότι εις τά δοθέντα στο χεΐα προσκλίνουν και αι μάλλον άπροσδιόριστοι εκ τών λοιπών νομικών προϋποθέσεων, ένώ τό έάν τοϋτο

φρασεολογικών

Β

